

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120215366
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:6120215366.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35724803, zastúpenom: Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: C. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/X, XXX XX C., o zaplatenie 3386,67 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu C. zo dňa 8. decembra 2020 pod č.k. 4Csp/55/2020-183 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.1.Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V dôvodoch písomného rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 3 386,67 eura s 8% ročným úrokom z omeškania zo sumy 3 053,36 eura od 22.05.2018 do zaplatenia z dôvodu, že mu bola postúpená pohľadávka proti žalovanému na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.05.2018 uzavretej so Slovenskou sporiteľňou a.s. Bratislava. Slovenská sporiteľňa uzatvorila dňa 22.10.2008 so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere č. 263813273.Žalovaný v stanovených termínoch neplnil splátky. Preto došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 16.06.2017. Ku dňu postúpenia pohľadávky táto predstavovala sumu 3 882,46 eura pozostávajúcu z istiny vo výške 3 053,36 eura, z riadneho úroku vo výške 643,79 eura a z úroku z omeškania vo výške 185,31 eura. Po postúpení pohľadávky žalovaný nevykonal žiadnu úhradu na jej splatenie.

1.2. Z vykonaného dokazovania zistil, že výzvou zo dňa 09.12.2013 veriteľ oznámil žalovanému, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky zo zmluvy č. 263813273 uzatvorenej dňa 21.10.2008 ku dňu 30.11.2013 vo výške 349,90 eura s príslušenstvom. Vyzval ho na uhradenie dlžnej sumy do 15 dní od doručenia výzvy. Upozomením zo dňa 27.12.2014 veriteľ žalovaného upozornil, že k 27.12.2014 eviduje omeškanie so splácaním úveru vo výške 181,74 eura. Vyzval ho na zaplatenie dlhu do 04.01.2015. Ďalšia upomienka bola veriteľom vydaná dňa 05.01.2015 s tým, že dlh k uvedenému dňu činí 181,74 eura. Zároveň žalovaného upozornil, že v prípade pokračujúceho omeškania so splácaním bude požadovať splatenie celej pohľadávky. Upomienkou zo dňa 07.02.2015 veriteľ upozornil žalovaného na dlh vo výške 272,61 eura. Dňa 24.04.2017 Slovenská sporiteľňa a.s. adresovala žalovanému oznámenie, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky vyplývajúcej z úveru č. 263813273 ku dňu 23.04.2016 (zrejme správne malo byť 23.04.2017) vo výške 1 317,70 eura. Vyzvala ho na uhradenie dlžnej sumy najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy spolu s upozornením, že ak dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, čím sa

stane splatnou celá pohľadávka a žalovaný stratí možnosť zaplatiť ju v splátkach. Výzva bola podľa podacieho hárku daná na poštovú prepravu dňa 28.04.2017. Následne podaním zo dňa 19.06.2017 Slovenská sporiteľňa a.s. adresovala žalovanému oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, v ktorom sa uvádza, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 8.1 písm. a/ Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne a.s. s účinnosťou od 01.01.2015 a banka vyhlásila ku dňu 16.06.2017 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy. Vyzvala žalovaného na zaplatenie pohľadávky vo výške 3 386,67 eura do 15 dní. Oznámenie bolo dané na poštovú prepravu dňa 23.06.2017. Výzvou zo dňa 23.01.2018 banka vyzvala žalovaného na zaplatenie sumy 3 709,31 eura s tým, že v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávky sa táto stala splatnou v celom rozsahu a výška dlhu bola špecifikovaná ku dňu 16.06.2017 s tým, že ak dlžná suma nebude uhradená, tak banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Dňa 21.05.2018 uzavrela Slovenská sporiteľňa a.s. ako postupca so žalobcom ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0398/2018/CE na základe ktorej mu postúpila pohľadávky uvedené a špecifikované v prílohe č. 1. Podľa tejto prílohy k zmluve žalobcovi bola postúpená pohľadávka proti žalovanému z titulu spotrebného úveru na čokoľvek č. 263813273 s dátumom uzavretia úverovej zmluvy dňa 22.10.2008 s tým, že k zosplateniu pohľadávky došlo dňa 16.06.2017 a zostatok pohľadávky na istine predstavuje 3 053,36 eura, na úrokoch 829,10 eura a na úroku z omeškania 643,79 eura a celkovo je zostatok pohľadávky 3 882,46 eura. Listom zo dňa 21.05.2018 Slovenská sporiteľňa a.s. oznámila žalovanému postúpenie pohľadávky zo spotrebného úveru na čokoľvek č. 263813273 na žalobcu s tým, že pohľadávku je potrebné uhradiť žalobcovi. Pred podaním žaloby vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie pohľadávky pokusom o zmier zo dňa 28.11.2019 s tým, že dlžná suma predstavuje 4 152,83 eura.

1.3. Na daný skutkový stav aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, § 565 OZ, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 525 ods. 2 OZ, § 37 ods. 1 OZ, § 39 OZ, § 4 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zák.č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.12.2008, § 524 ods. 1, 2 OZ.

1.4. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba na zaplatenie sumy 3 386,67 eura s príslušenstvom nie je dôvodná. Preto ju v celom rozsahu zamietol. Uviedol, že je nesporné, že právny predchodca žalobcu so žalovaným dňa 22.10.2008 uzavrel zmluvu o splátkovom úvere, predmetom ktorej bol spotrebný úver vo výške 6 240,46 eura. Zmluva bola uzavretá v čase účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Preto podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov je potrebné právne vzťahy posudzovať podľa zákona č. 258/2001 Z.z., i keď zákonom č. 129/2010 Z.z. došlo k jeho zrušeniu. Pretože žalovaný primárne namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, pri rozhodovaní sa prvotne musel vysporiadať s uvedenými námietkami a skúmať postup zosplatenia úveru a následného postúpenia pohľadávky na žalobcu a až potom skúmať samotnú zmluvu o splátkovom úvere z hľadiska náležitosti, ktoré obsahuje s poukazom na ustanovenie § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. a ustanovenie § 52 a nasl. OZ.

1.5. Podrobne vysvetlil proces postúpenia pohľadávky v bodoch 9, 10 rozsudku podľa ktorého bolo potrebné vychádzať z toho, že proces postúpenia pohľadávky zo strany veriteľa, ktorým je banka, je nasledovný: Ak nastala splatnosť spotrebiteľom neuhradenej splátky, odo dňa jej splatnosti musí prejsť doba 3 mesiacov omeškania s platením dlhu zo strany spotrebiteľa. Pred samotným postúpením pohľadávky musí banka preukázateľne vyzvať dlžníka na zaplatenie (§ 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách) a dodržať aj špeciálne ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t. j. upozorniť dlžníka, ktorý je spotrebiteľom, na to, že po 15 dňoch si uplatní právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti celej svojej pohľadávky (tzv. "zosplatenie" celého dlhu), ak dovtedy ešte nenastala konečná splatnosť dlhu, a to v súlade s dohodou oboch zmluvných strán a v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Až potom môže celú tzv. zosplatenú pohľadávku postúpiť inému subjektu. Je zrejmé, že banka pri spotrebiteľskom úvere nemôže postúpiť len časť nesplateného dlhu (napríklad 1 splatnú splátku), ale pred postúpením buď musí vyčkat' konečný termín splatnosti dlhu (s rizikom vystavenia sa možnému premlčaniu jednotlivých splátok) alebo urobiť jednostranný právny úkon vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlhu pre nesplnenie niektorej splátky za vyššie uvedených podmienok. V ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka boli spresnené podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky.

Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľ v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítať, ale z celého kontextu ustanovenia možno vyvodiť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť. Táto 15-dňová lehota môže teda najskôr začať plynúť po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednej zo splátok, t. j. nasledujúci deň po dni, ktorý bol dohodnutý ako deň splatnosti splátky. Občiansky zákonník je v ustanovení § 565 v porovnaní s ustanovením § 53 ods. 9 nejednoznačný, pretože posledná veta § 565, podľa ktorej právo na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ (dodávateľ) použiť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky, je v rozpore s uzákonenou 3-mesačnou lehotou v § 53 ods. 9. Za tohto legislatívneho stavu poslednú vetu § 565 pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno. To znamená, že dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené tie podmienky, ktoré sú uvedené v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

1.6. Ďalej uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že veriteľ - dodávateľ - uvedené zákonné podmienky pred postúpením pohľadávky nedodrжал. Ak zákonné predpoklady postúpenia pohľadávky na inú osobu nie sú splnené, pohľadávka banky je nepostupiteľná. V konaní bolo preukázané, že banka výzvou zo dňa 24.04.2017 oznámila žalovanému, že je v omeškani so splácaním jej pohľadávky ku dňu 23.04.2016 (zrejme správne malo byť ku dňu 23.04.2017) vo výške 1 317,70 eura a zároveň ho upozornila, že ak dlžnú sumu neuhradí do 15 dní od doručenia výzvy, tak je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, avšak v tejto svojej výzve nešpecifikovala, s ktorou splátkou je žalovaný v omeškani a od akej doby, aby bolo možné objektívne zistiť, či od omeškania so zaplatením splátky uplynula doba najmenej troch mesiacov. Následne listom zo dňa 19.06.2017 banka oznámila žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti s poukazom na prípad porušenia produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery v zmysle bodu 8.1. písm.a.. Neuviedla pre nesplnenie ktorej konkrétnej splátky splatnej určitého dňa vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru (§ 37 ods. 1 OZ). Keďže pohľadávka zo zmluvy o úvere sa automaticky nestáva splatnou v celom rozsahu v dôsledku nezaplatenia niektorej splátky, ale len v dôsledku jednostranného právneho úkonu - vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlhu s jasnou formuláciou, že veriteľ tak činí pre nezaplatenie konkrétnej splátky v dohodnutej lehote so žiadosťou o zaplatenie celého dlhu, tak je potrebné skúmať, či oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti je s poukazom na ustanovenie § 37 ods. 1 OZ dostatočne určité a teda či je platným právnym úkonom. Je potrebné skúmať aj predchádzajúci proces týkajúci sa upozornenia spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva v zmysle § 53 ods. 9 OZ.

1.7. V dôsledku toho, že uvedené zákonné ustanovenia pred postúpením pohľadávky banky terajšiemu žalobcovi neboli dodržané, dospel k záveru, že právny úkon postúpenia je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca svoje právo opieral o zmluvu o postúpení pohľadávky. Nebol aktívne legitimovaný, z toho dôvodu bolo potrebné žalobu zamietnuť.

1.8. Ďalej uviedol, že žalovanému bol poskytnutý úver v sume 6 240,46 eura. Zaplatil celkovo sumu 8 046,90 eura. Úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že v zmluve bola RPMN vyčíslená na 14%, čo nezodpovedá skutočnosti, nakoľko správna RPMN je 14,94% (interaktívna kalkulačka na výpočet RPMN na portáli finančnej osvedy a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR) keď do celkových nákladov spotrebiteľa pre výpočet RPMN je v zmysle § 2 citovaného zákona potrebné započítať aj spracovateľský poplatok vo výške 122,78 eura a rovnako tak aj poplatok za správu úveru vo výške 1,99 eura mesačne (uvedený poplatok nie je medzi výnimkami citovanými v § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. a preto patrí do celkových nákladov spotrebiteľa) a v tom prípade celková suma, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť je 11 355,98 eura (120 splátok po 91,62 eura, 120 splátok po 1,99 eura a poplatok 122,78 eura), pričom pri výške úveru 6 240,46 eura predstavujú celkové náklady spotrebiteľa sumu 5 115,52 eura. Z toho dôvodu je v zmluve o splátkovom úvere nesprávne uvedená RPMN a celkové náklady spotrebiteľa. Preto v tejto časti je pre rozpor so zákonom podľa § 39 OZ uvedená zmluva neplatná a pretože potom neobsahuje jednu z náležitostí uvedených v § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z., tak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

1.9. V ďalšej časti sa vyjadril k námietke premlčania vznesenej žalovaným, ktoré považoval za dôvodné. Stotožnil sa s názorom o premlčaní všetkých splátok pred dátumom 15.01.2017, pretože žaloba bola podaná na súde dňa 15.01.2020. Všeobecná premlčacia doba podľa § 101 OZ je trojročná. Nie je

možné súhlasiť s tvrdením žalobcu, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo podaním zo dňa 19.06.2017 a premlčacia doba uplynula najskôr dňa 20.06.2020, pretože v tomto prípade ide o plnenie v splátkach. Plynutie premlčacej doby je potrebné posudzovať podľa ustanovenia § 103 OZ.

1.10. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech nepriznal náhradu trov konania, i keď v zásade žalovaný by mal právo na náhradu trov konania v plnej výške, avšak náhradu trov konania nepožadoval.

2.1. Žalobca podal proti rozsudku odvolanie v zmysle § 365 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) z dôvodu, že - súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces - súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Citoval ustanovenie § 53 ods. 9 OZ, § 565 OZ na základe ktorých považoval názor súdu prvej inštancie, že ak dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné zo strany postupcu výslovne v texte podania (ktorým bola mimoriadna splatnosť vyhlásená, v tomto prípade podanie zo dňa 19.06.2017) uviesť, pre ktorú splátku bola mimoriadna splatnosť vyhlásená, za nesprávny. Namietal, že túto povinnosť citované ustanovenia Občianskeho zákonníka neustanovuje. Považoval za absurdné vyžadovanie povinnosti neukladajúcej mu zákonom. Nesúhlasil s právnym názorom súdu, podľa ktorého za tohto legislatívneho stavu (rozumej existenciu ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka popri sebe) je potrebné vychádzať z toho, že možno uplatniť výlučne ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Tieto dve ustanovenia sa medzi sebou nevyklúčujú. V konaní nebolo sporným, že žalovaný bol v omeškaní so splácaním pohľadávky banky (ku dňu postúpenia pohľadávky bol žalovaný v omeškaní s plnením spolu 817 dní). Dátum poslednej úhrady (aj to len čiastočne, teda nie riadne) bolo dňa 06.01.2017 vo výške 11,25 eura. Podľa zmluvy č. 0263813273 zo dňa 22.10.2008 (ďalej aj „Zmluva“) bola stanovená periodicita splátok k 20. dňu v mesiaci, vo výške 91,62 eura. V konaní nebolo sporným, že postupca žalovaného vyzýval na úhradu omeškaných splátok podaním zo dňa 24.04.2017 - teda celkom jednoznačne bolo v konaní preukázané, že žalovaný bol s plnením splátok v omeškaní po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a zároveň bol postupcom upozornený na uplatnenie práva vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Následne postupca podaním zo dňa 19.06.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 16.06.2017. Vzhľadom k právnej úprave podľa ust. 565 Občianskeho zákonníka tak mohol učiniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (t. j. do 20.06.2017). Je zrejmé, že postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenú splátku bezprostredne predchádzajúcu t. j. splatnú dňa 20.05.2017 (pričom žalovaný bol súčasne v omeškaní po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a bola splnená podmienka lehoty nie kratšej ako 15 dní). Pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezplatí ani túto, ďalšiu splátku dlhu. Pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti plynú premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (t. j. splátky splatnej 20.05.2017). Z uvedeného dôvodu považoval za nesprávny súdny výklad, že za „nesplnenú splátku“ je potrebné považovať prvú splátku, s ktorou sa dostal dlžník do omeškania. Takýto výklad uvedeného ustanovenia by v praxi znamenal, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by boli nepremlčané, avšak zostatok dlhu (splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) by už v ten istý moment bol premlčaný, resp. sám veriteľ by si využitím práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka privodil premlčanie celého nároku (ak by dlžník bol v čase vyhlásenia splatnosti v omeškaní s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 roky), nakoľko by plynutie premlčacej doby splátok splatných od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bolo uvedeným súdnym výkladom posunuté o niekoľko mesiacov pozadu, t. j. splátka úveru splatná napr. 2 mesiace pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by sa premlčala neskôr, ako splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, čo považoval za absurdné. Citoval z rozhodnutí krajských súdov, o ktoré opieral svoje právne závery. V nadväznosti na uvedený nesprávny záver súdu ohľadom neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru považoval za nesprávny právny záver súdu ohľadom neplatnosti postúpenia pohľadávky vyjadrený v bode 15 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

2.2. V ďalšej časti sa nestotožnil s právnym záverom súdu o nesprávnej výške RPMN a absolútnou neplatnosťou úverovej zmluvy. Citoval ustanovenie § 4 ods. 2 písm. j), § 4 ods. 3 písm. a) a b) ZOSÚ

a uviedol, že zákon s prípadným neuvedením niektorých náležitostí podľa cit. § 4 ods. 2 písm. j) (in concreto) nespája neplatnosť spotrebiteľského úveru, ale jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť. V zmluve tieto náležitosti uvedené boli. Celkové náklady vo výške 4895,19 eura boli vypočítané nasledovne: 122,78 eura (poplatok za poskytnutie úveru podľa čl. I bod 1 Zmluvy) + 1 x 22,71 eura (splátka úroku a 1 x splátka poplatku za správu úveru podľa čl. I bod 4 Zmluvy, ktoré sa dlžník zaviazal splácať od poskytnutia Zmluvy t.j. k 31.10.2008) + 119 x 91,62 eura (predpísaná splátka podľa čl. I bod 1 Zmluvy splatná od 20.11.2008 do 20.09.2018 súčasťou ktorej je aj splátka poplatku za správu úveru) + 87,38 eura (splátka splatná 20.10.2018 vo výške alikvotnej časti úveru podľa bodu 5.5.3 Obchodných podmienok) = 11135,65 €, mínus výška poskytnutého úveru 6240,46 eura= 4895,19 eura. Analogicky postupoval postupca aj pri výpočte RPMN s tou výnimkou, že poplatok za poskytnutie úveru nebol započítaný do RPMN, t.j. pre výpočet RPMN bola použitá nasledovná výška istiny a nasledovné splátky: Výška poskytnutého úveru: 6117,68 eura (výška poskytnutého úveru 6240,46 €, mínus popl. za poskytnutie 122,78 eura) Splátky: 22,71 eura+ 119 x 91,62 eura + 87,38 eura (splátka vo výške alikvotnej časti úveru podľa 5.5.3 OP). Pri uvedených parametroch vyšla výška RPMN presne taká ako je uvedené aj v zmluve, t.j. 14%. Výpočet postupcu v časti celkových nákladov ako aj RPMN považoval za správny a nesporný. Tieto náležitosti zmluvy žalovaný žiadnym spôsobom nerozporoval. Žalovaný vo svojich vyjadreniach spochybňoval platnosť postúpenia pohľadávky, premlčanie a uvádzal tvrdenia podporujúce spotrebiteľskú ochranu. K náležitostiam zmluvy v tejto časti sa však žiadnym spôsobom nevyjadril. Považoval za rozporné s právom na spravodlivý súdny proces, pokiaľ súd v pomyselnej roli advokáta vyhľadáva dôkazy v mene spotrebiteľa a spochybňuje skutkové tvrdenia žalobcu, nakoľko takéto konanie súdu významným spôsobom presahuje rámec ust. § 295 CSP.

2.3.V ďalšej časti namietal posúdenie premlčania nároku. Uviedol, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo pre splátku splatnú dňa 20.05.2017 (splátka bezprostredne predchádzajúca).V súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka začala pre nesplnenie tejto splátky plynúť trojročná premlčacia lehota. Žaloba bola podaná na súde dňa 15.01.2020 , k premlčaniu by nedošlo skôr ako k 20.05.2020. Námietka premlčania je absolútne nedôvodná, súd ju nesprávne právne posúdil. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v celom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si vyčíslil trovy odvolacieho konania vo výške 373,10 eura.

3. Žalovaný podal písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu. Uviedol, že z obsahu odvolania nie je zrejmý prvý odvolací dôvod, porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Rovnako nezdôvodnil, v čom považoval skutkové zistenia súdu prvej inštancie za nesprávne. Uviedol, že predmetom postúpenia pohľadávky bola suma 3 053,67 eura a úroky z omeškania. Nie je mu jasné, prečo sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 4 152,83 eura. Žalobca nepreukázal svoju aktívnu legitimáciu. Nemohol byť v omeškani so splácaním splátok, pretože pre prípad straty zamestnania bol poistený a z poistného mali byť splátky uhrádzané. V konaní nebolo preukázané dodržanie zákonného postupu spočítania pohľadávky a doručenia výzvy na zaplatenie. Opätovne uviedol, že podáva námietku premlčania na všetky splátky splatné 3 roky pred podaním žaloby. Stotožnil sa s názorom súdu o nesprávne vypočítanej RPMN, pre ktorú treba považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Napadnutý rozsudok žiadal ako vecne správny potvrdiť.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že odvolanie spíňa náležitosti § 363 a nasl. CSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 ods. 1 CSP, § 380 ods.1 CSP), skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods.1, § 219 ods.3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke týkajúcej sa aktívnej legitimácie žalobcu po postúpení pohľadávky, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil .

5. Žalobca namietal porušenie práva na spravodlivý súdny proces, ktorý zdôvodnil konaním súdu vo vyhľadávaní dôkazov v mene spotrebiteľa, spochybňujúc jeho skutkové tvrdenia. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických

osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

Odvolačný súd k námietke žalobcu dodáva, že v Druhej hlave v prvom oddiele CSP je upravené konanie v sporoch s ochranou slabšej strany - spotrebiteľské spory a ustanovenie § 295 umožňuje súdu vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

V týchto konaniach súd z úradnej povinnosti skúma spotrebiteľskú zmluvu a neprijateľnosť zmluvných podmienok.

6. Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže uplatniť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 525 ods. 2 OZ nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 17 ods. 1 písm. b zákona č. 129/2010 Z.z. platného v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu: to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Podľa § 45 ods.1 OZ, prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách č. 483/2001 Z.z. platnom v čase postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

8. Predmetom konania v danej veci bol nárok žalobcu voči žalovanému o zaplatenie 3 386,67 eura s príslušenstvom. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol dôvodiac, že v danej veci ide o spotrebiteľský vzťah, na ktorý je nevyhnutná aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka. Dospel k záveru o neplatnosti právneho úkonu, ktorým žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, z ktorého dôvodu následne posudzoval jeho aktívnu legitimitáciu vzhľadom na postúpenie pohľadávky veriteľa (pôvodného veriteľa, ktorým bola Slovenská sporiteľňa, a.s.) z pohľadu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobu zamietol pre nepreukázanie výzvy právneho predchodcu žalobcu na úhradu dlhu v lehote 90 kalendárnych dní a nepreukázanie žalobcu, že mu boli postúpené splatné pohľadávky.

9.V prejednávanej veci niet pochyb o tom, že medzi stranami sporu bola uzavretá spotrebiteľská zmluva, predmetom ktorej bol spotrebiteľský úver. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom číslo 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila, doplnením ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluvy o spotrebiteľských úveroch sú zmluvami spotrebiteľskými podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a berúc do úvahy ustanovenie § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri vyhlásení predčasnej splatnosti, môže veriteľ postupovať iba v súlade a za podmienok uvedených v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka v prípade každej formy spotrebiteľského úveru. Aplikácia ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka je tým vylúčená.

10. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinnosti spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky, ale sleduje aj zamedziť tejto možnosti v prípade, ak neplnenie povinností zo strany spotrebiteľa bude iba krátkodobé, nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka umožňuje, aby v prípade,

ak ide o plnenie v splátkach, veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinnosti spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky, ale sleduje tiež aj zamedzenie tejto možnosti v prípade, ak neplnenie povinnosti zo strany spotrebiteľa bude iba krátkodobé, nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Podmienkou účinnosti výzvy na zaplatenie celej pohľadávky je, že veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Lehota 15 dní začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo dodávateľovi vzniklo právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že dodávateľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné.

11. Súd prvej inštancie rozhodnutie založil na oznámení právneho predchodcu žalobcu zo dňa 24.04.2017 žalovanému, že je v omeškaní so splácaním úveru ku dňu 23.04.2017 vo výške 1 317,70 eura a vyzval ho na zaplatenie dlžnej sumy najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy s upozornením, že ak dlžnú sumu najneskôr do 15 od doručenia výzvy neuhradí, je banka oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Následne podaním zo dňa 19.06.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru splatnosť úveru. Z oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti jasne nevyplýva, s ktorou splátkou sa dostal žalovaný do omeškania, aby bolo možné posúdiť, či od omeškania so zaplatením splátky uplynula doba najmenej troch mesiacov. Žalobca sa odvolaní bránil, že žalovaný zaplatil poslednú splátku 06.01.2017 vo výške 11,25 eura. Bol vyzvaný na zaplatenie výzvou zo dňa 24.04.2017, z čoho je jasné, že bol k tomuto dňu v omeškaní dlhšiu dobu ako tri mesiace. Mimoriadnu splatnosť vyhlásil 19.06.2017 ku dňu 16.06.2017. Z toho je zrejmé, že vyhlásil splatnosť úveru pre nezaplatenú splátku splatnú dňa 20.05.2017. Podmienkou zospoplatnenia úveru však bolo preukázanie doručenia výzvy na zaplatenie. Žalobca predložil kópiu výzvy na zaplatenie zo dňa 24.07.2017, v ktorej oznámil žalovanému dlžnú sumu ku dňu 23.04.2016 vo výške 1317,70 eura, vyzval ho na zaplatenie sumy s upozornením, že ak dlžnú sumu v stanovenej lehote nezaplatí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. K tomu predložil podací hárok zo dňa 28.04.2017. V danom prípade ide o prvú výzvu, ktorej doručenie do sféry spotrebiteľa musí preukázať veriteľ pre splnenie podmienky pre zospoplatnenie úveru.

12. Ustanovenie § 92 ods. 8 tohto zákona obsahuje osobitnú úpravu postúpenia pohľadávky, písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, avšak predmetom postúpenia môže byť peňažný záväzok klienta voči banke, s ktorým je nepretržite v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom sa tiež vyžaduje existencia písomnej výzvy na úhradu peňažného záväzku adresovaná klientovi. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Týmto ustanovením zákonodarca sledoval sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu (toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky, s výnimkou, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti peňažného záväzku presiahol jeden rok). Zákonom stanovené podmienky postúpenia, akými sú postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, aspoň 90-dňová lehota trvania omeškania, umožňujúce postúpiť bankovú pohľadávku iba na vybrané subjekty, nepodporujú záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva. Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a neumožňujú odklon od pravidiel cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Bolo by v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali nesplatený úver na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá podľa zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska. Postúpenie pohľadávok je upravené v ustanoveniach § 524 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť, okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na

inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom, ako postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom, ako postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukovú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postúpiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banky nie je možné postúpiť tretej osobe, pretože tomu bráni už citované ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitú pohľadávku nie je možné postúpiť (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej následné postúpenie inému subjektu je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Pokiaľ v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky), sa účinky tejto neplatnosti prejavujú len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

12. Z vyššie uvedených dôvodov potom vyplýva, že na rozpor postúpenia pohľadávky banky voči spotrebiteľovi, s ustanovením § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z týchto skutočností vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky (uvedené v § 92 ods. 8 zákona o bankách), bol žalobca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný preukázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak povinný preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku, minimálne 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Z toho vyplýva, že žalobca pre preukázanie platného postúpenia pohľadávky musí preukázať, že jeho výzva sa dostala do dispozičnej sféry dlžníka. Žalobca predložil oznámenie o mimoriadne splatnosti úveru zo dňa 19.06.2017, v ktorej oznámil vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru ku dňu 16.06.2017 a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 dní. K tomu predložil podací lístok zo dňa 23.06.2017. Žalovaný v priebehu konania namietal doručenie výziev. V úverovej zmluve nemali strany zmluvy dojednané doručovanie. Bolo upravené vo VOP v článku 10, bod 10.3 tak, že pri doručovaní písomnosti v poštovom styku sa zásielka považuje za doručenú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo sa zásielka vráti ako nedoručená. Pokiaľ nie je inak, banka zasiela podľa vlastného uváženia písomnosti v poštovom styku vo forme obyčajnej listovej zásielky.

13. Doručovaním zásielok - výziev pri zospoplatnení úveru a jeho následného postúpenia sa podrobne na dovolanie veriteľa zaoberal NS SR v rozhodnutí 5Cdo/36/2020 z 15.12.2020.

Predmetom dovolania bolo namietané nepreukázanie doručenia výzvy právnej predchodkyne žalobcu a nepreukázanie doručenia vyhlásenia úveru za predčasne splatný. Dovolací súd vyslovil právny záver, podľa ktorého je ustanovenie § 45 ods. 1 OZ kogentným ustanovením, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Dojednanie, že zásielka sa považuje za doručenú 3 dňom od jej odoslania, bez toho aby došla do sféry adresáta súdna prax vyhodnotila pre rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 OZ za neplatné podľa § 39 OZ. K druhej fikcii doručenia, že zásielka sa považuje za doručenú dňom jej vrátenia odosielajúcemu subjektu z dôvodu neprevzatia zásielky adresátom dospel k záveru, že je potrebné poukázať na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť a na strane odosielateľa, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. V prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručovaní zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.

14. Žalovaný od začiatku namietal nedoručenie výziev. Žalobca v konaní predložil fotokópie výziev a podacie hárky, ktorými preukazoval ich doručenie žalovanému. Bol v dôkaznej núdzi preukázať svoje

tvrdenie, že výzvy sa dostali do dispozičnej sféry žalovaného a mal možnosť sa s nimi oboznámiť. Dôkazné bremeno v tejto časti neunesol. Odvolací súd preto dospel k záveru, že žalobca nepreukázal doručenie prvej výzvy potrebnej pre zospoplatnenie úveru, čím nenastali účinky zospoplatnenia úveru. Nepreukázal ani doručenie výzvy na zaplatenie dlhu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Preto nemohol platne postúpiť pohľadávku bez ohľadu na neplatnosť zospoplatnenia úveru, pretože splatnými sa stali ku dňu postúpenia pohľadávky splátky úveru splatné podľa zmluvy k 20. dňu v mesiaci. Zákon o bankách je špeciálnym zákonom, vyžadujúci pre postúpenie splatných úverov splnenie špecifických povinností vyššie uvedených, bez splnenia ktorých nemôže dôjsť k platnému postúpeniu. Pretože tieto podmienky neboli splnené, nemohol právny predchodca žalobcu platne postúpiť pohľadávku. Žalobca sa nestal aktívne legitimovaným subjektom na vymáhanie pohľadávky, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol pre nedostatok vecnej aktívnej legitimácie ako vecne správny potvrdil. Nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími dôvodmi rozhodnutia a odvolania žalobcu pre prijatý právny záver.

15.O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods.1 v spojení s 255 ods. 1 CSP, § 262 ods.1 CSP a žalovanému úspešnému v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).